Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

DYREKTYWA RADY

z dnia 10 czerwca 1985 r.

w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji w dziedzinie architektury, łącznie ze środkami ułatwiającymi skuteczne korzystanie z prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług

(85/384/EWG)

(Dz.U. L 223 z 21.8.1985, str. 15)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Dyrektywa Rady 85/614/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r.	L 376	1	31.12.1985
►**M2**	Dyrektywa Rady 86/17/EWG z dnia 27 stycznia 1986 r.	L 27	71	1.2.1986
►**M3**	Dyrektywa Rady 90/658/EWG z dnia 4 grudnia 1990 r.	L 353	73	17.12.1990
►**M4**	Dyrektywa 2001/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 maja 2001 r.	L 206	1	31.7.2001

zmienione przez:

►**A1**	Akt Przystąpienia Austrii, Szwecji i Finlandii	C 241	21	29.8.1994
►**A2**	Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej	L 236	33	23.9.2003

▼B

DYREKTYWA RADY

z dnia 10 czerwca 1985 r.

w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dowodów posiadania kwalifikacji w dziedzinie architektury, łącznie ze środkami ułatwiającymi skuteczne korzystanie z prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług

(85/384/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 49, 57 i 66,

uwzględniając wniosek Komisji ([1]),

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z Traktatem od zakończenia okresu przejściowego zakazuje się jakiegokolwiek dyskryminacyjnego traktowania ze względu na przynależność państwową w zakresie przedsiębiorczości oraz świadczenia usług. Zasadę niedyskryminacyjnego traktowania ze względu na przynależność państwową stosuje się między innymi w zakresie zezwoleń wymaganych do podjęcia działalności w dziedzinie architektury oraz w zakresie wpisu do rejestru organizacji lub stowarzyszeń zawodowych lub członkostwa w takich organizacjach lub stowarzyszeniach zawodowych;

jednakże, pożądane wydaje się wprowadzenie przepisów ułatwiających skuteczne korzystanie z prawa przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług w dziedzinie architektury;

zgodnie z Traktatem Państwom Członkowskim zakazuje się udzielania jakiejkolwiek pomocy mogącej zniekształcić warunki przedsiębiorczości;

artykuł 57 ust. 1 Traktatu przewiduje, że zostaną wydane dyrektywy w zakresie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji;

architektura, stan obiektów budowlanych, ich usytuowanie w planie zagospodarowania przestrzennego, uwzględnienie wymogów ochrony środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, zarówno zbiorowego, jak i indywidualnego stanowią kwestie o znaczeniu społecznym; dlatego też wzajemne uznawanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji musi spełniać kryteria jakościowe i ilościowe gwarantujące, że osoby posiadające uznane dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji potrafią zrozumieć i w sposób praktyczny wyrazić potrzeby poszczególnych osób, grup społecznych i zbiorowości w zakresie planowania przestrzennego, projektowania, organizacji i konstrukcji obiektów budowlanych, zachowania i podniesienia wartości zabytków architektury oraz zachowania równowagi naturalnej;

metody kształcenia i szkolenia osób zawodowo działających w dziedzinie architektury są obecnie bardzo zróżnicowane; należy jednak wydać przepisy dotyczące stopniowego ujednolicenia kształcenia i szkolenia, umożliwiającego prowadzenie działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta;

w niektórych Państwach Członkowskich podjęcie i prowadzenie działalności architekta jest w świetle prawa uwarunkowane posiadaniem dyplomu architekta; w niektórych Państwach Członkowskich, gdzie taki warunek nie istnieje, prawo do posiadania zawodowego tytułu architekta jest jednak regulowane przepisami prawa; w jeszcze innych, jeśli nie występuje żaden z wymienionych przypadków, opracowuje się przepisy

([1]) Dz.U. C 239 z 4.10.1967, str. 15.
([2]) Dz.U. C 72 z 19.7.1968, str. 3.
([3]) Dz.U. C 24 z 22.3.1968, str. 3.

▼B

ustawowe i wykonawcze dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta. Ponieważ warunki podejmowania i prowadzenia takiej działalności w tych państwach nie zostały jeszcze określone a wzajemne uznawanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zakłada, że te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji upoważniają do podjęcia i prowadzenia określonej działalności w Państwie Członkowskim, które je wydało, uznawanie niektórych świadectw na podstawie niniejszej dyrektywy dotyczy tylko osób upoważnionych do podjęcia działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta, zgodnie z przepisami, które zostaną przyjęte w Państwie Członkowskim wydającym takie świadectwa;

w niektórych Państwach Członkowskich uzyskanie zawodowego tytułu architekta uwarunkowane jest, poza posiadaniem dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, odbyciem — różnej w zależności od państwa — praktyki zawodowej; dlatego, w celu zapobieżenia ewentualnym trudnościom należy uznać, że odbycie w innym Państwie Członkowskim odpowiedniej, tyle samo trwającej praktyki zawodowej, spełnia ten warunek;

powołanie w art. 1 ust. 2 „działalności w dziedzinie architektury", jako „działalności zazwyczaj prowadzonej w zakresie zawodowego tytułu architekta", uzasadnione warunkami przyjętymi w niektórych Państwach Członkowskich, ma na celu jedynie określenie zakresu niniejszej dyrektywy, a nie sformułowanie definicji legalnej działalności w dziedzinie architektury;

w większości Państw Członkowskich działalność w dziedzinie architektury prowadzą osoby posiadające tytuł architekta, niezależnie od tego, czy jest to ich jedyny tytuł zawodowy, jednakże, jeśli przepisy nie stanowią inaczej, z prowadzenia takiej działalności nie są wyłączone inne osoby; działalność tę mogą prowadzić osoby posiadające inne kwalifikacje, w szczególności inżynierowie, którzy uzyskali specjalistyczne wykształcenie w zakresie inżynierii budowlanej lub budownictwa;

wzajemne uznawanie kwalifikacji ułatwi podejmowanie i prowadzenie działalności, o której mowa;

niniejsza dyrektywa dotyczy także tej nielicznej grupy osób, często o międzynarodowej sławie, którym zgodnie z prawem, w uznaniu ich prac świadczących o wyjątkowym talencie w dziedzinie architektury, w niektórych Państwach Członkowskich, wyjątkowo i bez względu na to, czy spełniły zwykłe warunki w zakresie kształcenia i szkolenia, przyznano zawodowy tytuł architekta;

uznawanie większości istniejących dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinie architektury, wymienionych w art. 10-12 umożliwi ich posiadaczom, ze skutkiem natychmiastowym, podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej lub świadczenie usług w innych Państwach Członkowskich; ponieważ jednak niezwłoczne wprowadzenie tego przepisu w Wielkim Księstwie Luksemburga mogłoby, biorąc pod uwagę niewielki obszar tego kraju, doprowadzić do zakłócenia konkurencji i przeszkodzić w wykonywaniu zawodu, uzasadnione jest przyznanie temu Państwu Członkowskiemu dodatkowego czasu na dostosowanie;

ponieważ dyrektywa w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinie architektury nie zakłada praktycznej równoważności kształcenia i szkolenia, poświadczonego tymi dyplomami, świadectwami i innymi dokumentami, używanie tytułów jest uprawnione w języku Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi lub przybywa cudzoziemiec;

w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy przez władze krajowe, Państwa Członkowskie mogą nakazać, aby osoby spełniające wymagania dotyczące kształcenia i szkolenia, określone w niniejszej dyrektywie, oprócz dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifi-

▼B

kacji, przedstawiły zaświadczenie od właściwych władz państwa, z którego pochodzą lub przybywają, stwierdzające, że ich kwalifikacje odpowiadają kwalifikacjom określonym w niniejszej dyrektywie;

przepisy prawa krajowego dotyczące nieposzlakowanej opinii i nieskazitelnego charakteru mogą być stosowane jako kryterium przy podejmowaniu działalności gospodarczej; w takich przypadkach należy rozróżnić sytuacje osób, które nie prowadziły wcześniej żadnej działalności w dziedzinie architektury, od sytuacji osób, które prowadziły taką działalność w innym Państwie Członkowskim;

w przypadku świadczenia usług obowiązek wpisania do rejestru prowadzonego przez organizację lub stowarzyszenie zawodowe albo uzyskania członkostwa w takiej organizacji lub stowarzyszeniu, związany ze stałym charakterem działalności prowadzonej w przyjmującym Państwie Członkowskim stanowi przeszkodę dla osoby świadczącej usługi, ze względu na tymczasowy charakter jej działalności; takie ograniczenie należy uchylić, jednakże w tym przypadku należy zapewnić nadzór organizacji lub stowarzyszenia zawodowego nad przestrzeganiem zasad wykonywania zawodu; w tym celu, z zastrzeżeniem art. 62 Traktatu, można zobowiązać osobę świadczącą usługi do powiadomienia o fakcie świadczenia usług właściwych władz przyjmującego Państwa Członkowskiego;

w odniesieniu do działalności osób zatrudnionych w dziedzinie architektury, rozporządzenie Rady (EWG) nr 1612/68, z dnia 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty ([1]) nie zawiera przepisów szczególnych dotyczących nieskazitelnego charakteru lub nieposzlakowanej opinii, przestrzegania zasad wykonywania zawodu lub używania tytułów zawodowych. W zależności od Państwa Członkowskiego takie przepisy są lub mogą być stosowane zarówno w odniesieniu do osób zatrudnionych jako pracownicy najemni, jak i osób pracujących na własny rachunek; działalność w dziedzinie architektury uwarunkowana jest w większości Państw Członkowskich posiadaniem dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji; działalność taka prowadzona jest zarówno przez osoby zatrudnione jako pracownicy najemni, jak i osoby pracujące na własny rachunek lub przez osoby, które w okresie swojej pracy zawodowej działały jako osoby zatrudnione w charakterze pracowników najemnych i jako osoby pracujące na własny rachunek; w związku z tym, w celu pełnego wsparcia swobodnego przemieszczania się wewnątrz Wspólnoty osób wykonujących ten zawód, konieczne jest objęcie przepisami niniejszej dyrektywy osób zatrudnionych w dziedzinie architektury;

niniejsza dyrektywa wprowadza wzajemne uznawanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, uprawniających do prowadzenia działalności zawodowej, jednocześnie nie stanowi koordynacji przepisów prawa krajowego dotyczących kształcenia i szkolenia; liczba osób wykonujących zawód w dziedzinie architektury różni się znacząco w zależności od Państwa Członkowskiego; przez pierwszych kilka lat stosowania niniejszej dyrektywy Komisja musi szczególnie uważnie nadzorować jej realizację,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES ZASTOSOWANIA

Artykuł 1

1. Dyrektywę stosuje się do działalności w dziedzinie architektury.

2. W rozumieniu niniejszej dyrektywy, „działalność w dziedzinie architektury” to działalność zazwyczaj prowadzona w zakresie zawodowego tytułu architekta.

([1]) Dz.U. L 257 z 19.10.1968, str. 2.

▼B

ROZDZIAŁ II

DYPLOMY, ŚWIADECTWA I INNE DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE POSIADANIE KWALIFIKACJI, UMOŻLIWIAJĄCE PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI W DZIEDZINIE ARCHITEKTURY W ZAKRESIE ZAWODOWEGO TYTUŁU ARCHITEKTA

Artykuł 2

Każde Państwo Członkowskie uznaje dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, uzyskane w wyniku kształcenia i szkolenia, zgodne z wymogami art. 3 i 4, przyznane obywatelom Państw Członkowskich przez inne Państwa Członkowskie — poprzez nadanie im na swoim terytorium takiego samego znaczenia, jakie posiadają dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, wydawane przez to Państwo, jeśli chodzi o możliwość podjęcia działalności, o której mowa w art. 1 i prowadzenia jej w zakresie zawodowego tytułu architekta, zgodnie z art. 23 ust. 1.

Artykuł 3

Kształcenie prowadzące do uzyskania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, określonych w art. 2, ma formę studiów wyższych, których zasadniczym przedmiotem jest architektura. W programie studiów należy zachować równowagę pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami kształcenia w dziedzinie architektury oraz zapewnić nabycie:

1. umiejętności tworzenia projektów architektonicznych spełniających wymogi zarówno estetyczne, jak i techniczne;
2. odpowiedniej znajomości historii i teorii architektury oraz sztuk pokrewnych, technologii i nauk humanistycznych;
3. wiedzy na temat sztuk pięknych, która ma wpływ na jakość projektu architektonicznego;
4. odpowiedniej znajomości urbanistyki, projektowania oraz umiejętności niezbędnych w procesie projektowania;
5. zrozumienia związku ludzi z obiektami budowlanymi oraz obiektów budowlanych ze środowiskiem naturalnym, a także potrzeby dostosowania obiektów budowlanych i przestrzeni pomiędzy nimi do potrzeb człowieka;
6. zrozumienia zawodu architekta oraz jego roli w społeczeństwie, w szczególności przy przygotowywaniu koncepcji projektów, które uwzględniają czynniki społeczne;
7. zrozumienia metod gromadzenia informacji i przygotowywania koncepcji projektu;
8. zrozumienia problemów konstrukcyjnych, budowlanych i inżynieryjnych związanych z projektowaniem budynków;
9. odpowiedniej wiedzy z zakresu fizyki i technologii oraz o funkcji obiektów budowlanych, umożliwiającej stworzenie w ich wnętrzu odpowiedniego komfortu i zapewniającej ochronę przed niekorzystnym działaniem czynników atmosferycznych;
10. niezbędnych umiejętności w zakresie projektowania w celu spełnienia wymogów użytkowników obiektów budowlanych, biorąc pod uwagę ograniczenia finansowe i przepisy budowlane;
11. odpowiedniej znajomości gałęzi przemysłu, organizacji, przepisów i postępowania stosowanych przy realizacji projektu i łączeniu projektów w jeden proces planowania.

Artykuł 4

1. Kształcenie, o którym mowa w art. 2, musi spełniać wymogi określone w art. 3, a także następujące warunki:

▼B

a) całkowity okres kształcenia powinien wynosić co najmniej cztery lata studiów w pełnym wymiarze godzin w szkole wyższej lub porównywalnej placówce oświatowej albo sześć lat nauki w szkole wyższej lub porównywalnej placówce oświatowej, z których co najmniej trzy lata są studiami w pełnym wymiarze godzin;

b) kształcenie powinno być zakończone pomyślnym zdaniem egzaminu.

W drodze odstępstwa od pierwszego akapitu za zgodne z art. 2 uznaje się trzyletnie kształcenie w „Fachhochschulen" w Republice Federalnej Niemiec w formie, w jakiej jest prowadzone w chwili ogłoszenia niniejszej dyrektywy, o ile spełnia wymagania określone w art. 3 i umożliwia w tym Państwie Członkowskim podjęcie działalności, o której mowa w art. 1, w zakresie zawodowego tytułu architekta, o ile kształcenie jest uzupełnione czteroletnim stażem pracy w zawodzie w Republice Federalnej Niemiec, udokumentowanym świadectwem wystawionym przez zawodowe stowarzyszenie architektów, na którego listę został wpisany dany architekt. Stowarzyszenie ustala wcześniej, czy praca wykonywana przez architekta w dziedzinie architektury jest wystarczającym potwierdzeniem umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy, o którym mowa w art. 3. Do wystawienia świadectwa stosuje się procedurę stosowaną przy wpisie do rejestru architektów.

Na podstawie doświadczenia oraz mając na uwadze postępy w kształceniu architektów, Komisja, po upływie ośmiu lat od zakończenia okresu, o którym mowa w art. 31 ust. 1, przedłoży Radzie raport dotyczący stosowania drugiego akapitu, a także przedstawi propozycje, które Rada rozważy w terminie sześciu miesięcy, zgodnie z procedurami określonymi w Traktacie.

2. Na mocy art. 2 uznaniu podlega również kształcenie, które jako część programu rozwoju społecznego lub jako studia wyższe w niepełnym wymiarze godzin, spełnia wymogi art. 3 i kończy się zdanym pomyślnie egzaminem z architektury, pod warunkiem że osoba, której uznanie dotyczy, pracowała w dziedzinie architektury nie mniej niż siedem lat, pod nadzorem architekta albo biura architektów. Egzamin musi odpowiadać egzaminowi, określonemu w ust. 1 lit. b).

Artykuł 5

1. Obywatele Państwa Członkowskiego, którzy zgodnie z przepisami prawa krajowego, upoważniającymi właściwe organy Państwa Członkowskiego do przyznania tytułu na podstawie szczególnych osiągnięć w dziedzinie architektury, uzyskali zawodowy tytuł architekta, mogą prowadzić działalność w dziedzinie architektury, używając zawodowego tytułu architekta.

2. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1, świadectwo wystawione przez Państwo Członkowskie, z którego pochodzi lub przybywa cudzoziemiec, jest dowodem uprawniającym do używania tytułu architekta.

▼M3

▼M4

Artykuł 6

Państwa Członkowskie zbadają dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą, uzyskane przez osobę posiadającą je poza obszarem Unii Europejskiej, w przypadku gdy te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji zostały uznane w Państwie Członkowskim, jak też kształcenie odbyte i/lub kwalifikacje zawodowe uzyskane w Państwie Członkowskim. Państwo Członkowskie wyda decyzję w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku przez osobę składającą wniosek wraz z pełną uzupełniającą dokumentacją.

▼M4

Artykuł 6a

W przypadku odrzucenia wniosku Państwa Członkowskie należycie przedstawią powody swoich decyzji w sprawie wniosków o uznanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Osoby składające wnioski będą mieć prawo do odwołania się do sądów na mocy prawa krajowego. Prawo do odwołania również obowiązuje w przypadku niepodjęcia decyzji w przewidzianym okresie.

▼B

Artykuł 7

1. Każde Państwo Członkowskie podaje niezwłocznie do wiadomości pozostałym Państwom Członkowskim oraz Komisji wykaz dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wydawanych na terytorium tego Państwa, spełniających kryteria określone w art. 3 i 4, a także wykaz instytucji i organów uprawnionych do ich wydania.

Pierwsza lista zostanie przekazana w terminie dwunastu miesięcy od daty ogłoszenia niniejszej dyrektywy.

Każde Państwo Członkowskie podaje również do wiadomości wszelkie zmiany dotyczące dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, wydawanych na terytorium tego państwa, w szczególności zmiany dotyczące utraty ich cech określonych w art. 3 i 4.

2. Po upływie trzech miesięcy od daty przekazania wykazów i ich aktualizacji, Komisja informuje o nich w formie publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Jednakże w przypadkach określonych w art. 8 publikacja dotycząca dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji jest wstrzymana. Komisja okresowo publikuje wykazy ujednolicone.

Artykuł 8

W przypadku wątpliwości zgłoszonych przez Państwo Członkowskie lub Komisję, czy dyplom, świadectwo lub inny dowód potwierdzający posiadanie kwalifikacji spełnia kryteria określone w art. 3 i 4, Komisja, w terminie trzech miesięcy od przekazania informacji, o których mowa w art. 7 ust. 1, zwraca się do Komitetu Doradczego ds. Kształcenia i Szkolenia w Dziedzinie Architektury o wyrażenie opinii. Komitet wydaje opinię w terminie trzech miesięcy.

Dane dotyczące dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, publikowane są w terminie trzech miesięcy od dnia wydania opinii albo upływu terminu wydania opinii, chyba że:

— Państwo Członkowskie dokonało zmian informacji przekazanych na podstawie art. 7 ust. 1,

lub

— Państwo Członkowskie lub Komisja stosuje art. 169 lub art. 170 Traktatu w celu wniesienia sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

Artykuł 9

1. W przypadku wątpliwości, czy dyplom, świadectwo lub inny dowód posiadania kwalifikacji, umieszczony w wykazie opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich,* spełnia wymogi art. 3 i 4, Państwo Członkowskie albo Komisja może zwrócić się do Komitetu Doradczego. Komitet Doradczy wydaje opinię w terminie trzech miesięcy.

2. Komisja skreśla dyplom z wykazu opublikowanego *w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* za zgodą zainteresowanego Państwa Członkowskiego albo na mocy orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości.

▼B

ROZDZIAŁ III

DYPLOMY, ŚWIADECTWA I INNE DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE POSIADANIE KWALIFIKACJI, UMOŻLIWIAJĄCE PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI W DZIEDZINIE ARCHITEKTURY NA MOCY PRAW NABYTYCH ALBO PRZEPISÓW PRAWA KRAJOWEGO

Artykuł 10

Każde Państwo Członkowskie uznaje dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, określone w art. 11, wydane przez inne Państwa Członkowskie obywatelom tych Państw — jeśli obywatele ci posiadają takie kwalifikacje w dniu ogłoszenia niniejszej dyrektywy albo rozpoczną studia kończące się otrzymaniem takich dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w terminie do trzeciego roku akademickiego po ogłoszeniu niniejszej dyrektywy, nawet jeśli te dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, nie spełniają minimalnych wymagań określonych w rozdziale II — poprzez nadanie tym dyplomom, świadectwom i innym dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności, o której mowa w art. 1, oraz zgodnie z art. 23, takiego samego znaczenia, jakie mają wydawane w tym Państwie dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji w dziedzinie architektury.

Artykuł 11

Dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 10, są następujące:

a) *w Niemczech*

— dyplomy wydawane przez wyższe szkoły sztuk pięknych („Dipl.-Ing.”, „Architekt” (HfBK));

— dyplomy wydawane przez wydziały architektury („Architektur/Hochbau”) wyższych szkół technicznych („Technische Hochschulen”), uniwersytetów technicznych lub uniwersytetów oraz, o ile instytucje te wchodzą w skład szkół „Gesamthochschulen”, przez wydziały architektury szkół „Gesamthochschulen” („Dipl.-Ing” i inne tytuły, które mogą być później ustanowione dla posiadaczy tych dyplomów);

— dyplomy wydawane przez wydziały architektury („Architektur/Hochbau”) szkół typu „Fachhochschulen”, zawodowych szkół wyższych oraz, o ile instytucje te wchodzą w skład szkół „Gesamthochschulen”, przez wydziały architektury szkół „Gesamthochschulen”, łącznie — jeśli okres studiów jest krótszy niż cztery lata, ale wynosi conajmniej trzy lata — ze świadectwem zaświadczającym o czteroletnim stażu pracy w zawodzie w Republice Federalnej Niemiec, wydanym przez stowarzyszenie zawodowe zgodnie z art. 4 ust. 1 akapit drugi („Ingenieur grad.” lub inne tytuły, które mogą zostać później ustanowione dla posiadaczy tych dyplomów);

— świadectwa („Pruefungszeugnisse”) wydane przed dniem 1 stycznia 1973 r. przez wydziały architektury szkół „Ingenieurschulen” i „Werkkunstschulen”, łącznie z zaświadczeniem wystawionym przez właściwe organy potwierdzającym zdanie testu z formalnych kwalifikacji zgodnie z art. 13;

b) *w Belgii*

— dyplomy wydawane przez wyższe krajowe szkoły architektury lub wyższe krajowe instytuty architektury („architecte — architect”);

— dyplomy wydawane przez wyższą rejonową szkołę architektury w Hasselt („architect”);

— dyplomy wydawane przez Królewskie Akademie Sztuk Pięknych („architecte — architect”);

— dyplomy wydawane przez szkoły Saint-Luc („écoles Saint-Luc”) („architecte — architect”);

▼B

— dyplomy uniwersyteckie w zakresie inżynierii budowlanej, wraz ze świadectwem odbycia praktyki, wydawane przez stowarzyszenie architektów i uprawniające posiadacza dyplomu do używania zawodowego tytułu architekta („architecte — architect”);

— dyplomy architekta wydawane przez centralne lub państwowe komisje egzaminacyjne w dziedzinie architektury („architecte — architect”);

— dyplomy inżyniera budowlanego/architekta oraz dyplomy architekta/inżyniera wystawiane przez katedry nauk stosowanych w uniwersytetach oraz przez politechnikę w Mons („ingenieur — architecte”, „ingenieur — architect”);

c) *w Danii*

— dyplomy wydawane przez Krajowe Szkoły Architektury w Kopenhadze i Arhus („arkitekt”);

— świadectwo rejestracji wydane przez Radę Architektów, na podstawie ustawy nr 202 z dnia 28 maja 1975 r. („registreret arkitekt”);

— dyplomy wydawane przez Wyższe Szkoły Inżynierii Lądowej („bygningskonstruktoer”), wraz ze świadectwem wydanym przez właściwe władze, potwierdzającym zdanie testu z formalnych kwalifikacji, zgodnie z art. 13;

d) *we Francji*

— dyplomy architekta („diplômé par le gouvernement”) do 1959 r. wydawane przez ministra edukacji narodowej, a następnie przez ministra kultury („architecte D. P. L. G.”);

— dyplomy wydawane przez „Ecole Spéciale d'Architecture” („architecte D. E. S. A.”);

— dyplomy wydawane od 1955 r. przez wydział architektury szkoły „Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg” (dawniej „Ecole Nationale d'Ingenieurs de Strasbourg”) („architecte ENSAIS”);

e) *w Grecji*

— dyplomy inżyniera/architekta wydawane przez „Metsovion Polytechnion” w Atenach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

— dyplomy inżyniera/architekta wydawane przez „Aristotelion Panepistimion” w Salonikach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

— dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Metsovion Polytechnion” w Atenach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

— dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Aristotelion Panepistimion” w Salonikach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

— dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Panepistimion Thrakis”, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

— dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Panepistimion Patron”, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury;

f) *w Irlandii*

▼B

— stopień licencjata architektury („Bachelor of Architecture”) przyznawany przez „National University of Ireland” („B. Arch.” (NUI)) absolwentom architektury „University College” w Dublinie;

— dyplom uniwersytecki architektury wydawany przez „College of Technology”, Bolton Street, Dublin („Dipl. Arch.”);

— świadectwo członka stowarzyszonego („Certificate of Associateship”) w Królewskim Instytucie Architektów Irlandii („Royal Institute of Architects of Ireland”) (ARIAI);

— świadectwo członkostwa („Certificate of Membership”) w Królewskim Instytucie Architektów Irlandii („Royal Institute of Architects of Ireland”) (MRIAI);

g) *we Włoszech*

— dyplomy „laurea in architettura” wydawane przez uniwersytety, instytuty politechniczne i wyższe instytuty architektury w Wenecji i Reggio di Calabria, wraz z dyplomem, upoważniającym do samodzielnego wykonywania zawodu architekta, wydawanym przez ministra edukacji po zdaniu przez kandydata przed właściwą komisją egzaminu państwowego, upoważniającego do samodzielnego wykonywania zawodu architekta („dott. Architetto”);

— dyplomy „laurea in ingegneria” w dziedzinie budownictwa („sezione costenzione civile”) wydawane przez uniwersytety, instytuty politechniczne, wraz z dyplomem upoważniającym do samodzielnego wykonywania zawodu architekta, wydawanym przez ministra edukacji po zdaniu przez kandydata przed kompetentną komisją egzaminu państwowego, upoważniającego do samodzielnego wykonywania zawodu architekta („dott. Ing. Architetto” lub „dott. Ing in ingegneria civile”);

h) *w Niderlandach*

— świadectwo stwierdzające zdanie egzaminu z architektury, wydawane przez wydziały architektury wyższych szkół technicznych w Delft lub Eindhoven („bouwkundig ingenieur”);

— dyplomy wydawane przez uznane przez państwo akademie architektury („architect”);

— dyplomy wydawane do 1971 r. przez dawne wyższe szkoły architektury („Hoger Bouekunstonderricht”) („architect HBO”);

— dyplomy wydawane do 1970 r. przez dawne wyższe szkoły architektury („Voortgezet Bouwkunstonderricht”) („architect VBO”);

— świadectwo stwierdzające zdanie egzaminu organizowanego przez radę architektów z „Bond van Nederlandse Architecten” (związek architektów holenderskich, BNA) („architect”);

— dyplom przyznany przez „Stichting Instituut voor Architectuur” (Fundację Instytutu Architektury) (IVA) wydawany na zakończenie kursu zorganizowanego przez tę fundację i trwającego co najmniej cztery lata (architect), wraz ze świadectwem wydanym przez właściwe organy potwierdzającym, zdanie testu z formalnych kwalifikacji, zgodnie z art. 13;

— świadectwo wydawane przez właściwe organy stwierdzające zdanie egzaminu — przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy — na stopień „kandidaat in de bouwkunde”, organizowanego przez wyższą szkołę techniczną w Delft lub Eindhoven oraz, że w okresie co najmniej pięciu lat bezpośrednio przed tą datą osoba zainteresowana prowadziła działalność w dziedzinie architektury, której charakter i znaczenie gwarantują, w myśl przepisów prawa krajowego, że osoba ta ma uprawnienia do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury („architect”);

— świadectwo wystawione przez właściwe organy osobom, które osiągnęły wiek lat 40 przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy, stwierdzające, że co najmniej przez pięć lat bezpośrednio przed tą datą dana osoba prowadziła działalność w dziedzinie architektury, której charakter i znaczenie gwarantują,

▼B

zgodnie z przepisami prawa krajowego, że osoba ta posiada uprawnienia do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury („architect”);

świadectwa, o których mowa w tiret siódme i ósme, nie muszą już być uznawane od dnia wejścia w życie przepisów ustawowych i wykonawczych regulujących podejmowanie i prowadzenie działalności w dziedzinie architektury w zakresie zawodowego tytułu architekta w Niderlandach, o ile w ramach tych przepisów świadectwa te nie upoważniają do podejmowania takiej działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta;

i) *w Zjednoczonym Królestwie*

— kwalifikacje przyznawane po zdaniu egzaminów w:

— Królewskim Instytucie Architektów Brytyjskich („Royal Institute of British Architects”);

— szkołach architektury na/w:

— uniwersytetach,

— wyższych szkołach politechnicznych,

— placówkach typu „college”,

— akademiach,

— szkołach technologii i sztuk pięknych,

które były lub są, w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy, uznawane przez radę „Architects Registration Council” z Wielkiej Brytanii w celu wpisania do rejestru architektów („Architect”);

— świadectwo stwierdzające prawo do używania zawodowego tytułu architekta, na podstawie sekcji 6 ust.1 lit. a), b) lub d) aktu „Architects Registration Act” z 1931 r. („Architect”);

— świadectwo stwierdzające prawo do używania zawodowego tytułu architekta, na podstawie sekcji 2 aktu Architects Registration Act z 1938 r. („architect”);

▼M1

j) *w Hiszpanii*

— urzędowe formalne kwalifikacje do podejmowania i wykonywania zawodu architekta (titulo oficial de arquitecto), potwierdzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Nauki lub przez uniwersytety;

k) *w Portugalii*

— dyplom „diploma do curso especial de arquitectura”, wydawany przez Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i Porto,

— dyplom „diploma de arquitecto”, wydawany przez Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i w Porto,

— dyplom „diploma do curso de arquitectura”, wydawany przez Wyższe Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i w Porto,

— dyplom „diploma de licenciatura em arquitectura”, wydawany przez Wyższą Szkołę Sztuk Pięknych w Lizbonie,

— dyplom „carta de curso de licenciatura em arquitectura”, wydawany przez Uniwersytet Techniczny w Lizbonie i przez Uniwersytet w Porto,

▼M2

— dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, wydany przez Wyższy Instytut Techniczny Uniwersytetu Technicznego w Lizbonie (Licenciatura em engenharia civil),

— dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, wydany przez Wydział Inżynierii (engenharia) Uniwersytetu w Oporto (Licenciatura em engenharia civil),

— dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, wydany przez Wydział Nauki i Technologii Uniwersytetu w Coimbra (Licenciatura em engenharia civil),

▼M2

— dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej i wodnej (produkcja), wydany przez Uniwersytet w Minho [licenciatura em engenharia civil (produção)];

▼A1

l) *w Austrii*

— dyplomy przyznane przez Politechniki w Grazu i Wiedniu, Uniwersytet w Innsbrucku, Wydział Budowlano-Inżynieryjny oraz („Bauingenieurwesen") oraz Wydział Architektury („Architektur") w dziedzinie architektury, inżynierii budowlanej („Bauingenieurwesen"), budownictwa („Hochbau") oraz „Wirtschaftsingenieurweses — Bauwesen",

— dyplomy przyznane przez Uniwersytet „Bodenkultur" w dziedzinie „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft",

— dyplomy przyznane przez Uniwersytecki Wydział Sztuki Stosowanej w Wiedniu w dziedzinie architektury,

— dyplomy przyznane prze Akademię Sztuk Pięknych w Wiedniu w dziedzinie architektury,

— dyplomy inżyniera (Ing.) przyznawane przez wyższe szkoły techniczne lub wyższe szkoły budowlane oraz dodatkowo uprawienia „Baumeister" poświadczające minimum sześcioletnie doświadczenie zawodowe w Austrii, potwierdzone egzaminem,

— dyplomy przyznane przez Wydział Artystyczny Uniwesytetu w Linzu, w dziedzinie architektury,

— certyfikaty kwalifikacji dla inżynierów lub konsultantów ds. inżynierii w zakresie budownictwa („Hochbau", „Bauwesen", Wirtschaftsingenieurwese — Bauwesen„, Kulturtechnik und Wasserwirtschaft") zgodnie Ustawą o Technikach Cywilnych (Ziviltechnikergesetz, BGBI. Nr. 156/1994);

m) *w Finlandii*

— dyplomy przyznane przez wydziały architektury politechnik oraz Uniwersytetu Oulu (arkkitehti/arkitekt),

— dyplomy przyznane przez Instytuty Technologii (rakennusarkkitehti/ byggnadsarkitekt);

n) *w Szwecji*

— dyplomy przyznane przez Szkołę Architektury Królewskiej Politechniki, Instytut Technologii Chalmersa oraz Instytut Technologii na Uniwersytecie w Lund (arkitekt, dyplom uniwersytecki architekta),

— certyfikaty członkostwa w „Svenska Arkitekters Riksförbund" (SAR), w przypadku gdy dana osoba odbyła szkolenie w kraju, do którego stosuje się powyższa dyrektywa;

▼A2

o) *w Republice Czeskiej*

— dyplomy wydane przez wydziały „České vysoké učení technické" (Czeski Uniwersytet Techniczny w Pradze):

— „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství" (Wydział Architektury i Budownictwa) (do 1951 r.)

— „Fakulta architektury a pozemního stavitelství" (Wydział Architektury i Budownictwa) (od 1951 do 1960 r.)

— „Fakulta stavební" (Wydział Inżynierii) w dziedzinie studiów: budownictwo i struktury, budownictwo, budownictwo i architektura, architektura (w tym urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne), budownictwo cywilne i budownictwo przemysłowe oraz dla potrzeb produkcji rolnej, lub w programie studiów budownictwa i architektury,

— „Fakulta architektury" (Wydział Architektury) (od 1976) w dziedzinie studiów: architektura, urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne, lub w programie studiów: architektura i

▼A2

urbanistyka w dziedzinie studiów: architektura, teoria projektowania, urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne, historia architektury i rekonstrukcja zabytków, lub architektura i budownictwo,

— dyplomy wydane przez „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše" (do 1951) w dziedzinie architektury i budownictwa

— dyplomy wydane przez „Vysoká škola stavitelství v Brně" (od 1951 do 1956 r.) w dziedzinie architektury i budownictwa

— dyplomy wydane przez „Vysoké učení technické v Brně" przez „Fakulta architektury" (Wydział Architektury) (od 1956) w dziedzinie studiów architektonicznych i urbanistycznych lub „Fakulta stavební" (Wydział Inżynierii) (od 1956) w dziedzinie studiów z zakresu budownictwa

— dyplomy wydane przez „Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava", „Fakulta stavební" (Wydział Inżynierii) (od 1997) w dziedzinie studiów nad strukturą i architekturą lub w dziedzinie studiów inżynieryjnych

— dyplomy wydane przez „Technická univerzita v Liberci", „Fakulta architektury" (Wydział Architektury) (od 1994) w dziedzinie studiów architektonicznych i urbanistycznych w dziedzinie studiów architektonicznych

— dyplomy wydane przez „Akademie výtvarných umění v Praze" w programie sztuk pięknych w dziedzinie studiów z zakresu projektowania architektonicznego

— dyplomy wydane przez „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze" w programie sztuk pięknych w dziedzinie studiów z zakresu projektowania

— świadectwo dopuszczające wydane przez „Česká komora architektů" bez wskazania dziedziny lub w dziedzinie budownictwa;

p) *w Estonii*

diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996 aastast (dyplom studiów architektonicznych wydawany przez Wydział Architektury Estońskiej Akademii Sztuki od 1996 r.), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 aastal (wydany przez Talliński Uniwersytet Sztuki 1989-1995), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988 (wydany przez Państwowy Instytut Sztuki Estonii SSR w latach 1951-1988);

q) *na Cyprze*

Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Świadectwo wpisu do rejestru architektów wydane przez Naukową i Techniczną Izbę Cypru (ETEK));

r) *na Łotwie*

„arhitekta diploms", ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958. gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958. gada līdz 1991. gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikāts", ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība

(„dyplom architekta" wydawany przez Departament Architektury Wydziału Inżynierii Państwowego Uniwersytetu Łotewskiego do 1958 r., Departament Architektury Wydziału Inżynierii Instytutu Politechnicznego w Rydze w latach 1958-1991, Wydział Architektury Technicznego Uniwersytetu w Rydze od 1991 r. i świadectwa rejestracji przez Stowarzyszenie Architektów Łotwy);

s) *na Litwie*

— dyplomy inżyniera-architekta/architekta wydawane przez Kauno politechnikos institutas do 1969 r. (inžinierius architektas/architektas)

▼A2

— dyplomy architekta/licencjacki architektury/magisterski architektury wydawane przez Vilnius inžinerinis statybos institutas until 1990, Vilniaus technikos universitetas jusqu'en 1996, par la Vilnius Gedimino technikos universitetas do 1996 r., Vilnius Gedimino technikos universitetas od 1996 r. (architektas/architektûros bakalauras/architektûros magistras)

— dyplomy dla specjalistów, którzy ukończyli szkolenie z architektury/licencjackie z architektury/magisterskie z architektury wydawane przez LTSR Valstybinis dailës institutas do 1990 r.; Vilniaus dailës akademija od 1990 r. (architektûros kursas/architektûros bakalauras/architektûros magistras)

— dyplomy licencjackie architektury/magisterskie architektury wydawane przez Kauno technologijos universitetas od 1997 (architektûros bakalauras/architektûros magistras),

do których dołączone są certyfikaty wydawane przez Komisję Atestacyjną przyznające prawo podejmowania działalności w zakresie architektury (architekci atestowani/Atestuotas architektas);

t) *na Węgrzech*

— dyplom „okleveles építészmérnök” (dyplom architektury, magister nauk w zakresie architektury) wydane przez uniwersytety,

— dyplom „okleveles építész tervező művész” (dyplom architektury, magister nauk w zakresie architektury i inżynierii budowlanej) wydawane przez uniwersytety;

u) *na Malcie*

Perit: Lawrja ta' Perit wydawany przez Universita' ta' Malta, który daje prawo zarejestrowania jako Perit;

v) *w Polsce*

dyplomy wydane przez wydzialy architektury:

— Politechnika Warszawska, Wydział Architektury w Warszawie; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt

od 1945 r. do 1948 r., tytuł: inżynier architekt, magister nauk technicznych; od 1951 r. do 1956 r., tytuł: inżynier architekt; od 1954 r. do 1957 r., drugi stopień, tytuł: inżyniera magistra architektury; od 1957 r. do 1959 r., tytuł: inżyniera magistra architektury; od 1959 r. do 1964 r., tytuł: magistra inżyniera architektury; od 1964 r. do 1982 r., tytuł: magistra inżyniera architekta; od 1983 r. do 1990 r., tytuł: magister inżynier architekt; od 1991 r. tytuł: magistra inżyniera architekta),

— Politechnika Krakowska, Wydział Architektury w Krakowie; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt

(od 1945 r. do 1953 r., Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury),

— Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury we Wrocławiu; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt, magister nauk technicznych; magister inżynier architektury; magister inżynier architekt

(od 1949 r. do 1964 r., tytuł: inżynier architekt, magister nauk technicznych; od 1956 r. do 1964 r., tytuł: magister inżynier architektury; od 1964 r. tytuł: magister inżynier architekt),

— Politechnika Śląska, Wydział Architektury w Gliwicach; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; magister inżynier architekt

(od 1945 r. do 1955 r., Wydział Inżynieryjno-Budowlany, tytuł: inżynier architekt; od 1961 r. do 1969 r., Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, tytuł: magister inżynier architekt; od 1969 r. do 1976 r., Wydział Budownictwa i Architektury,

▼A2

tytuł: magister inżynier architekt; od 1977 r. Wydział Architektury, tytuł: magister inżynier architekt i od 1995 r., tytuł: inżynier architekt),

— Politechnika Poznańska, Wydział Architektury w Poznaniu; tytuł zawodowy architekta: inżynier architektury; inżynier architekt; magister inżynier architekt

(od 1945 r. do 1955 r. Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury tytuł: inżynier architektury; od 1978 r. tytuł: magister inżynier architekt i od 1999 r., tytuł: inżynier architekt),

— Politechnika Gdańska, Wydział Architektury w Gdańsku; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt

(od 1945 r. do 1969 r., Wydział Architektury, od 1969 r. do 1971 r., Wydział Budownictwa i Architektury, od 1971 r. do 1981 r., Instytut Architektury i Urbanistyki, od 1981 r. Wydział Architektury),

— Politechnika Białostocka, Wydział Architektury w Białymstoku; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt

(od 1975 r. do 1989 r. - Instytut Architektury),

— Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska w Łodzi; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; magister inżynier architekt

(od 1973 r. do 1993 r., — Wydział Budownictwa i Architektury i od 1992 r.- Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; tytuł: od 1973 r. do 1978 r. tytuł: inżynier architekt, od 1978 r., tytuł: magister inżynier architekt),

— Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury w Szczecinie; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; magister inżynier architekt

(od 1948 r. do 1954 r., Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, tytuł: inżynier architekt, od 1970 r., tytuł: magister inżynier architekt i od 1998 r., tytuł: inżynier architekt),

do wszystkich wymienionych dyplomów należy dodać świadectwo członkostwa wydane przez właściwą okręgową izbę architektów w Polsce przyznające prawo projektowania w dziedzinie architektury w Polsce;

w) *w Słowenii*

— „univerzitetni diplomirani inženir arhitekture / univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture (uniwersytecki dyplom architektury") wydawany przez wydział architektury, do których dołączono certyfikat właściwego organu w dziedzinie architektury uznany prawnie, powierzający prawo podejmowania działalności architekta,

— dyplom uniwersytecki wydawany przez wydziały techniczne przydzielające tytuły „univerzitetni diplomirani inženir (univ. dipl.inž.) / univerzitetna diplomirana inženirka" do których dołączone są certyfikaty właściwych organów w dziedzinie architektury uznanych prawnie, które przyznają prawo podejmowania działalności architekta;

x) *na Słowacji*

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura i budownictwo" („architektúra a pozemné staviteľstvo") wydawany przez Słowacki Uniwersytet Techniczny (Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1950-1952 (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura" („architektúra" wydawany przez Wydział Architektury i Budownictwa Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická w Bratysławie w latach 1952-1960 (tytuł: Ing. arch.),

▼A2

— dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné staviteľstvo”) wydawany przez Wydział Architektury i Budownictwa Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1952-1960 (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1961-1976 (tytuł: Ing. arch.),

— dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné stavby”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1961-1976 (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydawane przez Wydział Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie od 1977 r. (tytuł: Ing. arch.),

— dyplom w dziedzinie studiów „urbanistyka” („urbanizmus”) wydawane przez Wydział Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technickáw Bratysławie od 1977 r. (tytuł: Ing. arch.), dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné stavby”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie w latach 1977-1997 (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura i budownictwo” („architektúra a pozemné stavby”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie od 1998 r. (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo-specjalizacja architektura” („pozemné stavby - špecializácia: architektúra”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie w latach 2000-2001 (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo i architektura” („pozemné stavby a architektúra”) wydawane przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta - Slovenská technická univerzita) w Bratysławie od 2001 r. (tytuł: Ing.),

— dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydawany przez Akademię Sztuk Pięknych i Projektowania (Vysoká škola výtvarných umení) w Bratysławie od 1969 r. (tytuł: Akad. arch. do 1990 r.Mgr. w latach 1990-1992; Mgr. arch. w latach 1992-1996; Mgr. art. od 1997 r.)

— dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné staviteľstvo”) wydawane przez Wydział Inżynierii Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta,Technická univerzita) in Košice w latach 1981-1991 (tytuł: Ing.),

z dołączonym:

— zezwoleniem wydanym przez Słowacką Izbę Architektów (Slovenská komora architektov) w Bratysławie bez wskazania dziedziny lub w dziedzinie „budownictwo” („pozemné stavby”) lub „planowanie przestrzenne” („územné plánovanie”),

— zezwoleniem wydanym przez Słowacką Izbę Inżynierów Budowlanych (Slovenská komora stavebných inžinierov) w Bratysławie w dziedzinie budownictwa pozemné stavby („pozemné stavby”).

Artykuł 11a

1. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w byłej

▼A2

Czechosłowacji przed 1 stycznia 1993 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty poświadczające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Republiki Czeskiej potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje czeskie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Republiki Czeskiej przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

2. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w byłym Związku Radzieckim przed 20 sierpnia 1991 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Estonii potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje estońskie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Estonii przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

3. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w byłym Związku Radzieckim przed 21 sierpnia 1991 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Łotwy potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje łotewskie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Łotwy przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

4. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w byłym Związku Radzieckim przed 11 marca 1990 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Litwy potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje litewskie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Litwy przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

5. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w byłej Czechosłowacji przed 1 stycznia 1993 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Słowacji potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje słowackie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi

▼A2

być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Słowacji przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

6. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury były wydane lub których kształcenie rozpoczęło się w Jugosławii przed 25 czerwca 1991 r., każde Państwo Członkowskie uzna te dyplomy, świadectwa i inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje w dziedzinie architektury, jeżeli właściwe organy Słowenii potwierdzą, że kwalifikacje te mają na ich terytorium taką samą moc prawną jak kwalifikacje słoweńskie w dziedzinie architektury wymienione w art. 11 jeśli chodzi o podejmowanie i wykonywanie zawodów wymienionych w art. 1 łącznie z art. 23. Do potwierdzenia tego musi być dołączone zaświadczenie wydane przez ten sam organ stwierdzające, że ci obywatele rzeczywiście i zgodnie z prawem prowadzili działalność w jednym z zawodów w dziedzinie architektury na terytorium Słowenii przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

▼B

Artykuł 12

Bez uszczerbku dla postanowień art. 10 każde Państwo Członkowskie uznaje:

— świadectwa wydawane obywatelom Państw Członkowskich przez Państwa Członkowskie, w których w chwili ogłoszenia niniejszej dyrektywy istnieją przepisy regulujące podejmowanie i prowadzenie działalności, określonej w art. 1, w zakresie zawodowego tytułu architekta, poświadczające prawo do używania zawodowego tytułu architekta uzyskanego przed wprowadzeniem niniejszej dyrektywy, jeśli uprawniony na podstawie tych przepisów i przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat poprzedzających wydanie świadectwa, wykonywał działalność, o której mowa,

— świadectwa wydawane obywatelom Państw Członkowskich przez Państwa Członkowskie, które w czasie pomiędzy datą ogłoszenia a datą wprowadzenia niniejszej dyrektywy wprowadzają przepisy regulujące podejmowanie i prowadzenie działalności, określonej w art. 1, w zakresie zawodowego tytułu architekta, stwierdzające prawo do używania zawodowego tytułu architekta w chwili wprowadzenia niniejszej dyrektywy, jeśli uprawniony, na podstawie tych przepisów i przez co najmniej trzy kolejne lata w ciągu pięciu lat poprzedzających wydanie świadectwa, wykonywał działalność, o której mowa,

poprzez nadanie im na swoim terytorium takiego samego znaczenia co do podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta, jak wydawanym przez to Państwo Członkowskie dyplomom, świadectwom i innym dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji w dziedzinie architektury.

Artykuł 13

Test z formalnych kwalifikacji, o którym mowa w art. 11 lit. a) czwarte tiret, w art. 11 lit. c) tiret trzecie i w art. 11 lit. h) tiret szóste, obejmuje ocenę projektów opracowanych i zrealizowanych przez daną osobę w czasie co najmniej sześciu lat działalności określonej w art. 1.

Artykuł 14

Na podstawie art. 11 uznaje się świadectwa wydane przez właściwe władze Republiki Federalnej Niemiec, poświadczające równoważność kwalifikacji przyznanych od dnia 8 maja 1945 r. przez właściwe władze Niemieckiej Republiki Demokratycznej z formalnymi kwalifikacjami wymienionymi w art. 11.

▼M4

▼B

ROZDZIAŁ IV

UŻYWANIE TYTUŁU NAUKOWEGO

Artykuł 16

1. Bez uszczerbku dla postanowień art. 23, przyjmujące Państwa Członkowskie gwarantują, że obywatele Państw Członkowskich, którzy spełniają warunki określone w rozdziałach II lub III, mają prawo do używania tytułu naukowego i jego skrótu w języku Państwa Członkowskiego, z którego te osoby pochodzą lub przybywają. Przyjmujące Państwa Członkowskie mogą żądać, aby wraz z tym tytułem była wymieniana nazwa i siedziba placówki lub komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł przyznała.

2. Jeśli tytuł naukowy używany w Państwie Członkowskim pochodzenia albo w Państwie Członkowskim, z którego cudzoziemiec przybywa, może być mylony w przyjmującym Państwie Członkowskim z tytułem wymagającym w tym Państwie dodatkowego kształcenia lub szkolenia, których ta osoba nie odbyła, przyjmujące Państwo Członkowskie może żądać, aby dana osoba używała tytułu Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi lub z którego przybywa, w formie określonej przez przyjmujące Państwo Członkowskie.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY UŁATWIAJĄCE SKUTECZNE KORZYSTANIE Z PRAWA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG

A. **Przepisy dotyczące prawa przedsiębiorczości**

Artykuł 17

1. Przyjmujące Państwo Członkowskie, uzależniające podjęcie po raz pierwszy działalności określonej w art. 1 od posiadania nieskazitelnego charakteru lub nieposzlakowanej opinii w odniesieniu do obywateli innych Państw Członkowskich, przyjmie jako wystarczający dowód świadectwo wydane przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, z którego pochodzi lub z którego przybywa cudzoziemiec, stwierdzające, że spełnia on wymagania konieczne do podjęcia działalności, określone przez to Państwo Członkowskie, a dotyczące nieskazitelnego charakteru lub nieposzlakowanej opinii.

2. W przypadku gdy Państwo Członkowskie pochodzenia albo Państwo Członkowskie, z którego przybywa cudzoziemiec, nie uzależnia podjęcia po raz pierwszy działalności od posiadania nieskazitelnego charakteru lub nieposzlakowanej opinii, przyjmujące Państwo Członkowskie może żądać od takich osób wypisu z rejestru karnego lub innego równorzędnego dokumentu wystawionego przez właściwe władze Państwa Członkowskiego pochodzenia albo Państwa Członkowskiego, z którego przybywa cudzoziemiec.

3. W przypadku, gdy Państwo Członkowskie pochodzenia albo Państwo Członkowskie, którego cudzoziemiec jest obywatelem, nie wystawia dokumentu określonego w ust. 2, dokument może być zastąpiony oświadczeniem złożonym pod przysięgą albo — w państwach, w których przepisy nie przewidują składania przysięgi — uroczystym oświadczeniem, złożonym przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym albo notariuszem czy posiadającym odpowiednie uprawnienia stowarzyszeniem zawodowym w Państwie Członkowskim pochodzenia albo Państwie Członkowskim, z którego przybywa ta osoba. Autentyczność przysięgi lub uroczystego oświadczenia potwierdza świadectwo wystawione przez taki organ albo notariusza.

▼B

4. Jeśli przyjmujące Państwo Członkowskie ma szczegółowe informacje o poważnym wydarzeniu, które miało miejsce poza jego terytorium przed rozpoczęciem przez daną osobę działalności gospodarczej w tym Państwie, albo jeśli Państwo to wie, że oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, zawiera nieprawdziwe informacje mogące wpłynąć na podjęcie na jego terytorium tej działalności, może poinformować o tym Państwo Członkowskie pochodzenia albo Państwo Członkowskie, z którego przybywa cudzoziemiec.

Państwo Członkowskie pochodzenia albo Państwo Członkowskie, z którego przybywa cudzoziemiec, sprawdza czy wskazane w informacji fakty mogą wpłynąć na podjęcie działalności w tym Państwie. Władze tego Państwa decydują o charakterze i zakresie dochodzenia i przekazują przyjmującemu Państwu Członkowskiemu informację o działaniach podjętych w sprawie wydanych przez nie świadectw lub dokumentów.

5. Państwa Członkowskie zapewniają poufność przekazywanych informacji.

Artykuł 18

1. W przypadku gdy w przyjmującym Państwie Członkowskim obowiązują przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne dotyczące wymagań co do nieskazitelnego charakteru lub nieposzlakowanej opinii, w tym w zakresie postępowania dyscyplinarnego w przypadku poważnego naruszenia obowiązków zawodowych lub popełnienia przestępstwa w związku z prowadzeniem działalności określonej w art. 1, Państwo Członkowskie pochodzenia lub Państwo Członkowskie, z którego przybywa cudzoziemiec, przekazuje przyjmującemu Państwu Członkowskiemu wszystkie niezbędne informacje o zastosowanych środkach lub postępowaniu dyscyplinarnym o charakterze zawodowym lub administracyjnym, podjętych przeciw danej osobie, albo o wszelkich karach orzeczonych w związku z wykonywaniem przez tę osobę zawodu w Państwie Członkowskim pochodzenia albo w Państwie Członkowskim, z którego ta osoba przybywa.

2. Jeśli przyjmujące Państwo Członkowskie ma szczegółowe informacje o poważnym wydarzeniu, które miało miejsce poza jego terytorium przed rozpoczęciem przez daną osobę działalności gospodarczej w tym państwie i wydarzenie to może wpłynąć na prowadzenie na jego terytorium tej działalności, może poinformować o tym Państwo Członkowskie pochodzenia albo Państwo Członkowskie, z którego przybywa cudzoziemiec.

Państwo Członkowskie pochodzenia lub Państwo Członkowskie z którego przybywa cudzoziemiec sprawdza, czy wskazane w informacji fakty mogą wpłynąć na prowadzenie działalności w tym Państwie. Władze tego Państwa decydują o charakterze i zakresie dochodzenia i przekazują przyjmującemu Państwu Członkowskiemu informację o działaniach podjętych w związku z informacjami przekazanymi na podstawie ust. 1.

3. Państwa Członkowskie zapewniają poufność przekazywanych informacji.

Artykuł 19

Dokumenty, wydane zgodnie z art. 17 i 18, nie mogą być przedstawione po upływie trzech miesięcy od daty ich wydania.

Artykuł 20

1. Procedura upoważniająca daną osobę do podjęcia działalności określonej w art. 1, zgodnie z art. 17 i 18, musi być zakończona w najkrótszym możliwym terminie, nie później jednak niż w terminie trzech miesięcy od dnia przedstawienia wszystkich dokumentów dotyczących tej osoby. Do biegu terminu nie wlicza się opóźnień wynikających z jakiegokolwiek odwołania wniesionego po zakończeniu tej procedury.

▼B

2. W przypadkach, określonych w art. 17 ust. 4 i art. 18 ust. 2, wniosek o ponowne przeprowadzenie egzaminu powoduje zawieszenie biegu terminu ustanowionego w ust. 1.

Państwo Członkowskie udziela informacji w terminie trzech miesięcy.

Po uzyskaniu informacji lub po upływie terminu do jej udzielenia przyjmujące Państwo Członkowskie prowadzi dalej procedurę, określoną w ust. 1.

Artykuł 21

W przypadku, gdy przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od własnych obywateli zamierzających podjąć lub prowadzić działalność, określoną w art. 1, złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia, a mogą je składać tylko obywatele tego państwa, państwo to umożliwi obywatelom innych Państw Członkowskich złożenie odpowiadającej i równorzędnej w formie przysięgi lub oświadczenia.

B. **Przepisy szczegółowe dotyczące świadczenia usług**

Artykuł 22

1. W przypadku, gdy Państwo Członkowskie wymaga od własnych obywateli zamierzających podjąć lub prowadzić działalność, określoną w art. 1, zezwolenia wydanego przez organizację lub stowarzyszenie zawodowe, wpisu do rejestru prowadzonego przez organizację lub stowarzyszenie zawodowe albo członkostwa w takiej organizacji lub stowarzyszeniu, państwo to — w przypadku świadczenia usług — zwalnia z tego wymogu obywateli innych Państw Członkowskich.

Obywatele innych Państw Członkowskich świadczą usługi, korzystając z takich samych praw i obowiązków, jakie przysługują obywatelom przyjmującego Państwa Członkowskiego; w szczególności podlegają obowiązującym w tym Państwie zasadom i przepisom natury zawodowej i administracyjnej, dotyczącym wykonywania zawodu.

W tym celu oraz w uzupełnieniu oświadczenia, określonego w ust. 2, dotyczącego świadczenia usług, Państwa Członkowskie mogą, w celu umożliwienia stosowania obowiązujących na ich terytorium przepisów dotyczących wykonywania zawodu, wymagać automatycznego wpisu tymczasowego lub wpisu *pro forma* do organizacji lub stowarzyszenia zawodowego, albo wpisu do rejestru prowadzonego przez organizację lub stowarzyszenie zawodowe, jeśli taki wpis nie opóźnia i nie utrudnia świadczenia usług, ani też osoba świadcząca usługi nie jest obowiązana do poniesienia dodatkowych kosztów.

W przypadku, gdy przyjmujące Państwo Członkowskie wprowadza przepisy na podstawie drugiego akapitu, albo uzyska informacje o stanie faktycznym sprzecznym z tymi przepisami, informuje o tym Państwo Członkowskie, w którym dana osoba prowadzi działalność.

2. W przypadku, gdy świadczenie usług miałoby pociągnąć za sobą realizację projektu na terytorium przyjmującego Państwa Członkowskiego, państwo to może żądać od osoby zamierzającej świadczyć usługi wcześniejszego złożenia właściwym władzom oświadczenia o tych usługach.

3. W wykonaniu ust. 1 i 2, przyjmujące Państwo Członkowskie może żądać od zainteresowanej osoby przedstawienia jednego lub więcej dokumentów zawierających:

— oświadczenie, o którym mowa w ust. 2,

— świadectwo, stwierdzające prowadzenie — zgodnie z prawem — działalności w Państwie Członkowskim, w którym osoba ta osiedliła się,

— świadectwo stwierdzające posiadanie dyplomu(ów), świadectw(a) lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wymaganych do świadczenia usług, o których mowa, oraz spełniających kryteria wymienione w rozdziale II lub III niniejszej dyrektywy,

▼B

— gdzie stosowne, świadectwo, o którym mowa w art. 23 ust. 2.

4. Dokument lub dokumenty określone w ust. 3 należy okazać w terminie nie przekraczającym dwunastu miesięcy od daty ich wystawienia.

5. W przypadku, gdy Państwo Członkowskie całkowicie lub częściowo, tymczasowo lub na stałe, pozbawia własnego obywatela lub zamieszkałego na jego terytorium obywatela innego Państwa Członkowskiego prawa do prowadzenia działalności, określonej w art. 1, jednocześnie odpowiednio — tymczasowo lub na stałe — wycofuje świadectwo, o którym mowa w ust. 3 tiret drugie.

C. **Przepisy wspólne dotyczące prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług**

Artykuł 23

1. W przypadku, gdy w przyjmującym Państwie Członkowskim używanie zawodowego tytułu architekta w zakresie działalności, określonej w art. 1, jest regulowane odpowiednimi przepisami, obywatelom innych Państw Członkowskich, którzy spełniają warunki ustanowione w rozdziale II, lub których dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 11, zostały uznane na mocy art. 10, przysługuje zawodowy tytuł architekta używany w przyjmującym Państwie Członkowskim, a także możliwość posługiwania się jego skrótem, jeśli jednocześnie spełnili obowiązujące w tym Państwie warunki dotyczące praktyki zawodowej.

2. Jeśli podjęcie działalności, określonej w art. 1 lub prowadzenie takiej działalności w zakresie tytułu architekta jest w Państwie Członkowskim, oprócz spełnienia wymagań ustanowionych w rozdziale II lub posiadania dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 11, uzależnione od odbycia trwającej określony czas praktyki zawodowej, Państwo to przyjmie jako wystarczający dowód świadectwo wydane przez Państwo Członkowskie pochodzenia albo poprzedniego zamieszkania, stwierdzające odbycie trwającej określony czas praktyki zawodowej w tym Państwie. Wystarczającym dowodem jest świadectwo, określone w art. 4 ust. 1.

Artykuł 24

1. W przypadku, gdy przyjmujące Państwo Członkowskie żąda od własnych obywateli zamierzających podjąć lub prowadzić działalność określoną w art. 1, przedstawienia dowodu stwierdzającego, że nie zgłaszali wcześniej upadłości, a informacje przedstawione ►**M4** na mocy artykuł 17 i 18 w przypadku podejmowania działalności gospodarczej i stosownie do artykuł 22 w przypadku świadczenia usług ◄ nie zawierają takiego dowodu, państwo to przyjmuje przysięgę, albo — w państwach, w których nie przewiduje się składania przysięgi — uroczyste oświadczenie złożone przed właściwą władzą sądowniczą lub organem administracji, notariuszem lub posiadającym odpowiednie uprawnienia stowarzyszeniem zawodowym Państwa Członkowskiego pochodzenia lub Państwa Członkowskiego, z którego przybywa dana osoba. Świadectwo wydane przez te władze lub notariusza stwierdza autentyczność przysięgi albo uroczystego oświadczenia.

W przypadku, gdy w przyjmującym Państwie Członkowskim wymagane jest wykazanie zdolności finansowej, państwo to traktuje jako równorzędne z zaświadczeniami wydanymi na swoim terytorium zaświadczenia wydane przez banki innych Państw Członkowskich.

2. Dokumenty, określone w ust. 1, należy przedłożyć w terminie trzech miesięcy od daty ich wydania.

Artykuł 25

1. W przypadku, gdy przyjmujące Państwo Członkowskie żąda od własnych obywateli zamierzających podjąć lub prowadzić działalność określoną w art. 1, przedstawienia dowodu ubezpieczenia od odpowie-

▼B

dzialności cywilnej, państwo to uznaje zaświadczenia wystawione przez przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe innych Państw Członkowskich za równorzędne z zaświadczeniami wystawianymi na swoim terytorium. Zaświadczenia stwierdzają, że co do warunków i zakresu ubezpieczenia ubezpieczyciel działał zgodnie z prawem przyjmującego Państwa Członkowskiego.

2. Zaświadczenia, określone w ust. 1, należy przedstawić w terminie trzech miesięcy od daty ich wydania.

Artykuł 26

1. Państwa Członkowskie podejmą środki niezbędne w celu umożliwienia zainteresowanym osobom uzyskania informacji na temat prawa, a tam, gdzie to ma zastosowanie, także na temat etyki zawodowej, obowiązujących w przyjmującym Państwie Członkowskim.

W tym celu Państwa Członkowskie mogą zakładać ośrodki informacyjne, w których takie osoby mogą otrzymywać niezbędne informacje. Osoby prowadzące działalność gospodarczą mogą być zobowiązane do utrzymywania kontaktu z tymi ośrodkami.

2. Państwa Członkowskie mogą zakładać ośrodki, określone w ust. 1, pod patronatem właściwych władz i organów, wyznaczonych w terminie ustanowionym w pierwszym akapicie art. 31 ust. 1.

3. Jeśli sytuacja tego wymaga, Państwa Członkowskie zapewniają zainteresowanym osobom, dla dobra tych osób i ich klientów, możliwość nauki języków w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu w przyjmującym Państwie Członkowskim.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 27

W przypadku uzasadnionych wątpliwości, przyjmujące Państwo Członkowskie może zażądać od właściwych władz innego Państwa Członkowskiego potwierdzenia autentyczności dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, wydanych na jego terytorium, określonych w rozdziale II i III.

Artykuł 28

W terminie ustanowionym w art. 31 ust. 1 akapit pierwszy Państwa Członkowskie wyznaczają władze i organy upoważnione do wydawania lub przyjmowania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, jak również dokumentów i informacji, o których mowa w niniejszej dyrektywie, i niezwłocznie informują o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

Artykuł 29

Niniejszą dyrektywę stosuje się również do obywateli Państw Członkowskich, którzy, zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 1612/68 prowadzą lub prowadzić będą działalność, określoną w art. 1, jako osoby zatrudnione w charakterze pracowników najemnych.

Artykuł 30

Nie później niż po upływie trzech lat od zakończenia okresu przewidzianego w art. 31 ust. 1 akapit pierwszy, Komisja, biorąc pod uwagę wykonywanie niniejszej dyrektywy, dokona jej przeglądu oraz, jeśli to będzie konieczne, po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego, przekaże Radzie propozycje zmian. Rada zbada przedłożone propozycje w terminie jednego roku.

▼B

Artykuł 31

1. Państwa Członkowskie podejmą wszelkie środki niezbędne w celu wykonania niniejszej dyrektywy w terminie dwudziestu czterech miesięcy od daty jej notyfikacji i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Jednakże, Państwa Członkowskie mają trzy lata od daty notyfikacji, aby wykonać dyspozycje art. 22.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w zakresie regulowanym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 32

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.